

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

"1920"

Személy

Szerző:

Cím:

A színészek az új közönségről

Forrás:

Az Est

Bsp.
(Hely)

1920 12 29
(Idő)

(Köt. v. füz.)

A színészek az új közönségről, az irodalomról és a színművészetről

— Az Est tudósítójától —

A nemzet kulturális integritását a fegyvereknél is erősebben védi a magyar művészet. A seregszemlében, melyet a nemzeti kultúra hadereje felett tartunk, a képzőművészek és építészek után felkerestük a színészeket is. Nyilatkozataikat az alábbiakban közöljük.

Góth Sándor

az új közönségről így nyilatkozott:

— A közönség megváltozása világtűnét, nemcsak magyar jelenség. Éppen most beszéltem egy párisi barátommal, a ki elmondotta, hogy náluk is épp úgy az új gazdagok, a nagyközönség egészen ismeretlen rétege látogatja a színházat, mint nálunk. Sajnos, értékben csökkent ez a közönség. Iztelen nagyon sokat rontott a mozgóképszínház is. A színészek mai helyzete igen szomorú. Szerintem körülbelül ezer szerződés nélküli színész él Budapesten. De az állásban levő színészek sorsa sem rózsás, a mit keresnek, noha számokban nagyon látjuk, éppen csak a mindennapi életre elegendő. Párisban is, a Comédie Française kivételével, mindenütt vesztett a színész színpadi eleganciájából s vesztett a színház a díszletek pompájából.

— A színműirodalom fellendülésének nyugatról kell megindulnia. Az új irány kétségenkívül úgy nálunk, mint a győztes országokban is a romantizmus lesz.

Megkérdeztük, mi a véleményé ar-

ról az irányról, mely luxusnak tartja a művészetet?

— Azok az urak elfelejtik, hogy a világ teremtése óta két dolog kell a népnek: kenyér és cirkusz. Lehet hogy a színház sokak részére csak szórakozási hely, de arra kell törekednünk, hogy állandóan emelkedjék vele az ország általános műveltsége.

Hegedüs Gyula,

a Vigszínház művésze otthonában fogad s míg társam rajzolja karakteres fejét, megkérdezem, milyen a mai színházlátogató közönség.

— A közönség olyan új, olyan furcsa és olyan más, hogy nem tudjuk kiszámítani. Ezt különösen a repri- zeken lehet észrevenni. A rég ki- próbált hatás ma teljesen kuthaesik.

A hol előbb viharos nevelést vártunk, ott ma néma marad a nézőér, a hol meghatott hangulatot várhatnánk, ott nevetni kezd.

— A színészek mai helyzete katasztrófával fenyeget. Mert nemcsak a megszállott területekről kiűzött színészek tódulnak a fővárosba, hanem a vidékről is ide csődülnek még a legfőképp idevonzza őket, az asorsától. Ha eljön a moziszínészet. A mozi szerintem nagyra veszedelme a színház színvonalának. A melyik színész filmen sokat játszik, az könnyen veszíthet játéktudásából a színpadon. Egyrészt azért, mert beszédét elhanyagolja, másrészt mert mozgulatáinak természetességét veszíti. Meg azután a színház inkább

csak mellékfoglalkozásává lett, a mi meg is érthető, mert például míg a színháznál valaki 20.000 koronát keres, addig a mozinál könnyen megkeresi a 60—70.000 koronát is.

— Mi a véleménye a színműirodalomról?

— Az biztos, hogy a mindenütt használható, exportra számító és internacionális új színműirodalom kora lejárt. Egészséges romanticizmus, ez a főbb iránya. Másrészt meg erősen nevezeti kell hogy legyen. Hiszen én azt hiszem, hogy más a magyar égi kékje, mint az osztráké, vagy a csehé. Hát akkor mennyire más a lélek és milyen más kell hogy legyen a művészet is.

— Mi a véleménye arról, hogy egyesek szerint a művészet ma olyan luxus, amelyre az állam nem áldozhat?

— Nálunk az a baj, hogy mindenki arról beszél, a mihez nem ért. És sokan nem átallják ezt a parlamentben is megeselekedni. A színház nemcsak szórakozóhely, a kulturát annyira kell fokozni, hogy általános lelki-szükség legyen a látogatása.

Iványi Jenő

szerint a közönség most is csak az, a mi volt. Legalább a Nemzeti Színház publikuma nem változott és napról-napra megtölti a színházat.

— A mi a színművészet fejlődését, az a függötlenül nem fejlőd-
— A mi a színművészet fejlődését, az a függötlenül nem fejlőd-

szinyomda 1920

a fontos. Elég volt a problémákból. A közönségnek a kedves naivitás kell. A jövő darabjai olyanok lesznek, mint például Gárdonyi „Anuskája», vagy „A bor».

Rózsahegy i siet. Utközben beszél a kulturpolitikáról is, de megkér arra, hogy erről ne írjak. Nem akar vitába keveredni. A mikor a kapuhoz érünk, minden szabadkozásom ellenére magam előtt tessékel.

— Csak tessék, hiszen én még itt hon vaauok.

Rózsahegy Kálmán

roppantul el van foglalva. De az öltözékében mégis megkérdezzük az új közönségről.

— Az én közönségem a régi — mondja. — Ha én játszom, jól mu-
lat, nagyokat nevet. Nem változott ez, kérem, semmit, ma is csak szeret nevetni.

— A színműirodalomban nem a folytonos probléma-keresés lesz

